

Městský úřad Kolín**Odbor výstavby – stavební úřad**

Karlovo náměstí 78, 280 12 Kolín I, e-podatelna: posta@mukolin.cz

tel.: +420 321 748 231, fax: +420 321 720 911, e-mail:

stavebni.urad@mukolin.cz

sídlo odboru: Zámecká 160, Kolín I

Žadatel:

Město Kolín, IČ 002 35 440

Karlovo náměstí 78

Kolín I

280 02 Kolín 2

Naše čj.:

MUKOLIN/SU 73204/20-vys

Naše zn.:

SU 16162/2020

Počet listů:

4

Příloh/listů:

0

zast. Masák & Partner, s.r.o., IČ 270 86 631

Rooseveltova 575/39

Bubeneč

160 00 Praha 6

Vyřizuje:

Ing. Jana Vyšanská

Telefon:

321 748 364

E-mail:

jana.vysanska@mukolin.cz

Datum:

24.08.2020

- městské opevnění v Kolíně, které je zápsáno v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem 31870/2-739 a které se zároveň nachází v městské památkové rezervaci Kolín
- pozemky parc. č. st. 101, 232/1 a 232/2, katastrální území Kolín
- obnova okenního otvoru v rámci akce opravy hradební zdi (doplněk k závaznému stanovisku č. j. MUKOLIN/SU 124980/19-vys)

Městský úřad Kolín, odbor výstavby – stavební úřad, oddělení památkové péče, jako příslušný orgán státní památkové péče podle § 25 odst.1 a § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů („správní orgán“, „památkový zákon“), k žádosti Města Kolín, IČ 002 35 440, sídlem Karlovo náměstí 78, 280 02 Kolín I, zastoupeného na základě plné moci společností Masák & Partner, s.r.o., IČ 270 86 631, sídlem Rooseveltova 39/575, 160 00 Praha 6, doručené dne 8. 7. 2020 ve věci obnovy okenního otvoru v rámci akce opravy hradební zdi (doplněk k závaznému stanovisku č. j. MUKOLIN/SU 124980/19-vys), na pozemcích parc. č. st.101, 232/1 a 232/2, katastrální území Kolín, dle projektové dokumentace DSP + ZSD - oprava hradební zdi v Kolíně vypracované ateliérem Masák&Partner, s.r.o., (bez autorizačního razítka), Ing. arch. Jaroslav Svěrek, Ing. arch. Petra Borůvková, 06/2020 (rev.2)., kdy je zeď součástí městského opevnění v Kolíně zapsaného v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem 31870/2-739 a zároveň se nachází v městské památkové rezervaci Kolín ustanovené nařízením vlády ČSR č. 54/1989 Sb. ze dne 19.4.1989 o prohlášení území historických jader měst Kolína, Plzně, Brna, Lipníku nad Bečvou a Příboru za památkové rezervace, vydává po písemném vyjádření odborné organizace Národního památkového ústavu, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze (dále jen „NPÚ“), ve smyslu ustanovení §14 odst. 1, 2 a 3 a § 44a odst. 3 památkového zákona toto

závazné stanovisko

Předmětem žádosti je obnova okenního otvoru v rámci akce opravy hradební zdi (doplněk k závaznému stanovisku č. j. MUKOLIN/SU 124980/19-vys), na pozemcích parc. č. st.101, 232/1 a 232/2, katastrální území Kolín, kdy je zeď součástí městského opevnění v Kolíně (ÚSKP ČR r.č. 31870/2-739) a prostředí MPR Kolín. Středověký fortifikační systém uzavírající historické město po obvodu je tvořený hlavní hradbou, parkánovou zdí, příkopem a valem. Dochovány jsou úseky obou hradeb s několika baštami a bývalá Klášterní brána (v areálu zámku). Konstrukce hradby je kamenná, častokrát tvoří opěrnou stěnu, krytá ploskými kameny, či

betonovou zálivkou. Dotčený otvor se nachází v městské hradbě severně od Dvořákova muzea čp. 35, která je z východní strany součástí veřejného prostoru parkánu – dnes městského parku a ze západní strany vymezuje dvorek rodinného domku čp. 36 severně navazující na objekt muzea. Okenní otvor v kamenné hradbě se stlačeným cihelným záklenkem je zazděn kamenem, špalety se rozevírají směrem do parkánu a jsou omítané, ve východním líci je po obvodu falc pro osazení okenního rámu do líce zdíva. Pod okenním otvorem je na jeho osu umístěn další zazděný otvor, dveřní. Zazdívka kamenná. Všechno napovídá tomu, že k městské hradbě byl do parkánu přistavěn objekt, který již neexistuje a na líci hradby nejsou patrné ani zbytky po jeho konstrukcích. Podobná stopa po odstraněné pauperitní zástavbě je však z jižní strany muzea, kde je dochován otisk pultové střechy na jižním průčelí, jinak neomítaném. Stopy po využití městské hradby k zástavbě parkánu jsou tedy místy ještě čitelné.

Krytí nad záklenkem okenního otvoru je nedostačující, vnější část záklenku již zanikla.

Je navrženo vybourání stávající kamenné zazdívky okenního otvoru s tím, že bude dozděna koruna nad záklenkem kamenným zdívem o cca 30 cm, čímž se naváže na výšku atiky střechy domku čp. 36. Koruna má být ochráněna drnem. Kolem otvoru má být ze strany dvorku čp. 36 odstraněna stávající omítka pro možnost vytvoření omítané šambrány z vápenné omítky, do otvoru má být osazena mříž, parapet upraven mrazuvzdornými CP. Ze strany parkánu je navrženo dozdění záklenku v původní pozici, zpevnění omítek, jejich injektáž a doplnění v rozsahu ostění.

Oprava naváže na probíhající rekonstrukci městské i parkánové hradby v okolí Staré školy (NKP) v rámci stavebních úprav objektů v areálu NKP kostela sv. Bartoloměje. Práce jsou v průběhu konzultovány se zástupcem památkové péče na kontrolních dnech, vzorek provedení je tedy odsouhlasený. Složení, struktura i barevnost směsi má být stejná, jako na již opravených úsecích fortifikace.

Žádost je doplněna projektovou dokumentací DSP + ZSD Oprava hradební zdi v Kolíně vypracovanou ateliérem Masák&Partner, s.r.o., (bez autorizačního razítka), Ing. arch. Jaroslav Svěrek, Ing. arch. Petra Borůvková, 06/2020 (rev.2).

Uvedený záměr obnovy okenního otvoru v rámci akce opravy hradební zdi (doplněk k závaznému stanovisku č.j. MUKOLIN/SU 124980/19-vys), na pozemcích parc. č. st.101, 232/1 a 232/2, katastrální území Kolín, dle projektové dokumentace DSP + ZSD - oprava hradební zdi v Kolíně vypracované ateliérem Masák&Partner, s.r.o., (bez autorizačního razítka), Ing. arch. Jaroslav Svěrek, Ing. arch. Petra Borůvková, 06/2020 (rev.2), kdy je zeď součástí městského opevnění v Kolíně zapsaného v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem 31870/2-739 a zároveň se nachází v městské památkové rezervaci Kolín, **je** podle § 14 odst. 3 památkového zákona **přípustný** za splnění této základní podmínky, určené v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí památkový zákon, ve znění pozdějších předpisů:

1. Zásahy do konstrukcí, včetně přezdění koruny či záklenku, budou omezeny na nejnutnější minimum, budou na místě konzultovány se zástupcem NPÚ ÚOP StČ, dodatečně zazdívky z historických cihel zůstanou zachovány, stejně jako deformace líce zdíva. Oprava bude podřízena prioritě prezentace autentické středověké hradby v maximálním rozsahu, včetně mladších úprav.
2. Vzorek cihel určených na dozdění záklenku a parapetu bude předem posouzena zástupcem NPÚ ÚOP StČ a schválen příslušným správním orgánem památkové péče. Cihla bude kvalitní, nasákavá, homogenní. Bude esteticky zapojena do celkového vzhledu hradby v dotčeném místě. Spáry budou vyplněny vpc maltou písčitého odstínu.
3. Návrh zajištění omítek okenní niky bude předem konzultován se zástupcem NPÚ ÚOP StČ a odsouhlasen příslušným správním orgánem památkové péče.
4. Dozdívka koruny bude provedena do přirozené pozvolné křivky.

Odůvodnění

Správnímu orgánu na úseku památkové péče Městského úřadu Kolín byla dne 8. 7. 2020 doručena žádost o vydání závazného stanoviska k obnově okenního otvoru v rámci akce opravy hradební zdi (doplněk k závaznému stanovisku č.j. MUKOLIN/SU 124980/19-vys), na pozemcích parc. č. st.101, 232/1 a 232/2, katastrální území Kolín, dle projektové dokumentace DSP + ZSD - oprava hradební zdi v Kolíně

vypracované ateliérem Masák&Partner, s.r.o., (bez autorizačního razítka), Ing. arch. Jaroslav Svěrek, Ing. arch. Petra Borůvková, 06/2020 (rev.2)., kdy je zeď součástí městského opevnění v Kolíně zapsaného v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem 31870/2-739 a zároveň se nachází v městské památkové rezervaci Kolín ustanovené nařízením vlády ČSR č. 54/1989 Sb. ze dne 19.4.1989 o prohlášení území historických jader měst Kolína, Plzně, Brna, Lipníku nad Bečvou a Příboru za památkové rezervace, kterou podává Město Kolín, IČ 002 35 440, sídlem Karlovo náměstí 78, 280 02 Kolín I, zastoupené na základě plné moci společností Masák & Partner, s.r.o., IČ 270 86 631, sídlem Rooseveltova 39/575, 160 00 Praha 6, jako vlastník pozemků a nemovitosti.

K posouzení výše uvedených prací z hlediska zájmu státní památkové péče je kompetentní na základě ustanovení § 29 odst. 2 písm. b), e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, příslušný Městský úřad Kolín, odbor výstavby – stavební úřad, oddělení památkové péče.

Dnem podání žádosti správní orgán zahájil ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1 správního řádu správní řízení. Opatřením ze dne 16. 7. 2020 si vyžádal, v souladu s ustanovením § 14 odst. 6 památkového zákona, písemné vyjádření NPÚ. Vyjádření mu bylo doručeno 24. 8. 2020. Na základě tohoto vyjádření, se kterým se zcela ztotožňuje, a vlastní znalosti předmětné kulturní památky a jejího prostředí, ve smyslu ustanovení § 149 odst. 1. správního řádu, vydal správní orgán toto závazné stanovisko, ve kterém v souladu s ustanovením § 14 odst. 3 památkového zákona a podle ustanovení § 9 odst. 4 vyhlášky 66/ 1988 Sb., kterou se provádí památkový zákon, stanovil základní podmínky, za kterých lze záměr připravovat a provést.

Městská fortifikace je zapsána v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek pod r. č. 31870/2-739, navíc se nacházejí na území městské památkové rezervace Kolín, která byla prohlášena nařízením vlády ČSR č. 54/1989 Sb. ze dne 19. 4. 1989 a vymezuje původní středověké město včetně opevnění. Hradební systém vznikl nepochybně již ve třetí čtvrtině 13. století za vlády Přemysla II. Z té doby byly zřejmě i brány s výjimkou Pražské, ta vznikla až v 15. století. V pozdním středověku se přeneslo těžiště obrany z hlavní hradby na parkánovou, která byla zesílena až v 16. století rondely. Hlavní hradba byla 160 – 200 cm silná, původně 10 -12 m vysoká, materiál tvoří rula a svor. Parkán je 11-15 m široký, parkánová hradba o síle 1 – 1,5 m dosahovala výšky 12 m. Příkop měl být z nařízení krále oboustranně vyzděný a 12 m široký. Hmoty hradby byla od 17. století různě zužována odbouráním líce v souvislosti s vestavbou domků do příkopu a zabráním části parkánové zdi, či rozšířením domů historického jádra do městské hradby. Středověké opevnění Kolína má mimořádný význam v souvislostech památkových hodnot našich historických měst a pevné místo ve fondu české i středoevropské fortifikační architektury. Hradby se vyznačují vysokou mírou autenticity.

Cílem opravy dotčeného úseku městské fortifikace v Kolíně je pravdivá a důvěryhodná prezentace kulturní památky a jejího historického vývoje. Dotčený okenní otvor je dokladem transformace hradby na jiné, než obranné využití, kdy došlo k využívání parkánu jako zázemí bytových domků stísněných za hradbou. Tyto zásahy jsou archivně doloženy již koncem 17. století a zejména ve 2. polovině 19. století. I když se jedná o zásah do samotné konstrukce hradby, lze odstranění zazdívků již v historii provedeného otvoru akceptovat. K zazdívkám mohlo dojít ze statického důvodu, kdy již nebyla hradba opravována, a záklenek otvoru byl porušen. Veškeré stopy v hradbě jsou čitelným dokladem jejího stavebního vývoje, proto stavební zásah musí být minimální.

CP určené k dozdnění záklenků a parapetů budou tvořit s okolním zdívkem jeden celek, proto je žádoucí použití cihly pálené kvalitním výpalem, homogenní, nejlépe šancovky. Novodobé cihly působí h režném zdivu cizorodě. Důležité je provedení spár ze směsi, která bude dle tradičních principů odvádět vodu mimo cihlu, bude mít vhodné optické a fyzikální vlastnosti. Složení směsi má zásadní vliv na funkčnost a stavební kondici celé konstrukce, která je dotována vlhkostí z koruny.

Stávající omítky okenní niky jsou zajímavým dokladem stavební etapy, kdy byla dotčená část hradby užívána jako interiér patrně provizorního stavení. Její zachování in situ je z památkového hlediska žádoucí. Návrh zajištění není součástí dokumentace a zatím nebyl projednán, proto je důležité řešení konkrétního návrhu postupu zajištění omítek.

Dozdění koruny nad záklenkem je žádoucí, její hrana by měla vytvářet plynulou křivku bez razantních zalomení.

Upozornění:

Aby mohly být dodrženy technologické postupy související s použitím vápenných směsí, je nutné, aby práce probíhaly v klimaticky vhodných podmínkách v době duben – říjen.

Z výše uvedených důvodů a na základě odborného vyjádření Národního památkového ústavu v Praze bylo stanoveno tak, jak je uvedeno výše.

Poučení

Závazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí odboru životního prostředí a proti tomuto stanovisku se lze odvolat a napadnout odvoláním do rozhodnutí příslušného odboru životního prostředí (ustanovení § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů).

Povinnost vlastníků objektů dodržet výše uvedenou podmínku rozhodnutí vyplývá ze zákona 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Otisk úředního razítka

Ing. Jana Vyšanská v.r.
referent oddělení památkové péče
odbor výstavby – stavební úřad
oprávněná úřední osoba

Rozdělovník:

Účastníci řízení:

Datová schránka:

Masák & Partner, s.r.o., Rooseveltova 575/39, Bubeneč, 160 00 Praha 6, DS: p69kehx

Dotčené orgány:

Městský úřad Kolín, odbor výstavby - stavební úřad, Karlovo náměstí 78, 280 12 Kolín I

Na vědomí:

Datová schránka:

Národní památkový ústav, Valdštejnské náměstí 162/3, Malá Strana, 118 00 Praha 011, DS: 2cy8h6t